સિદ્ધાર્થ કોલેજ ગુજરાતી સાહિત્ય મંડળ

તૃતીય વાર્ષિકોત્સવ

★

: સ્થળ :

ભારતીય વિદ્યાભવન

હાર્વે રોડ, ચોપાટી,

મુંબઈ, ૭.

★

: સમય :

સાંજના ૬-૩૦ (સ્ટા. ટા.)

તા. ૧૦ ઓક્ટોબર ૧૯૪૯

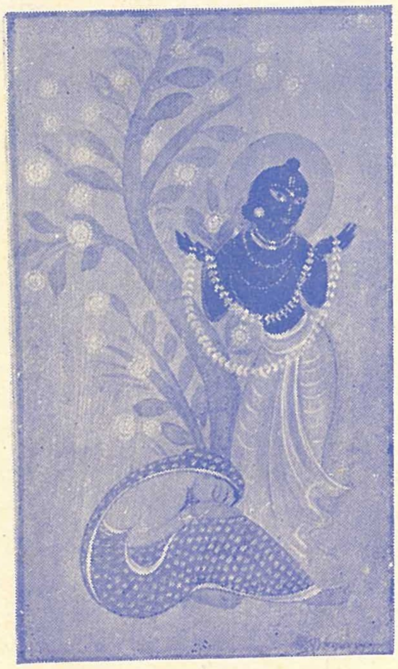

સંચાલન : ચંપક દેસાઇ * હસમુખ શાહ * કુમુદ બહેન પટેલ
બકુલાબ્હેન શ્રૉફ * દેવિકાબ્હેન પટેલ * બંસીલાલ શાહ

નૃત્ય દિગ્દર્શન : [redacted] * શ્રી મુરલીધર

નાટ્ય દિગ્દર્શન : શ્રી નિરંજન દેસાઇ

સંગીત દિગ્દર્શન : શ્રી સુરેશકુમાર શાહ * શ્રી ઇંદુકુમાર પારેખ * શ્રી રમેશ દેસાઇ

વ્યવસ્થા : બાબુભાઈ જાની * કાન્તિ મહેતા

વેશભૂષા : રંજન ઝવેરી * રમાબ્હેન મહેતા * વીણાબ્હેન પુરોહિત

રંગભૂમિ શોભન
પ્રકાશ નિયોજન : શ્રી સુવર્ણ કાપડિયા * શ્રી દિનેશ કાપડિયા
શ્રી મનસુખ જોષી * શ્રી દિલીપ ઠાકોર

નિયોજન : પ્રો. પ્રેમશંકર ભટ્ટ * શ્રી મણિશંકર જોષી
પ્રો. જયાનંદ દવે

નિવેદન

સિધ્ધાર્થ કૉલેજ ગુજરાતી સાહિત્ય મંડળનો આ ત્રીજો વાર્ષિકોત્સવ છે. ગયા બે વાર્ષિકોત્સવો વખતે ને આ પ્રસંગે આપ સહુએ આપેલા સહકાર ને સહાય માટે હું મંડળ વતી કૃતજ્ઞતાની લાગણી વ્યક્ત કરું છું.

આ વર્ષે એકપણ અપવાદ સિવાય સિધ્ધાર્થ કૉલેજનાં વિદ્યાર્થીવિદ્યાર્થિનીઓએ બહુ હોંશપૂર્વક તૈયાર કરેલાં કાર્યક્રમો આપની સમક્ષ અમે રજુ કરીએ છીએ. 'છીએ તેજ ઠીક' નાટક ભજવવાની પરવાનગી આપવા માટે શ્રી કનૈયાલાલ મુનશી ને ભારતીય વિદ્યા ભવનનું નાટયગૃહ ઓછા દરે વાપરવા આપવા માટે શ્રીમતી લીલાવતી મુનશી પ્રત્યે પણ હું ઊંડી આભારની લાગણી પ્રગટ કરું છું. શ્રી યોગેન દેસાઇ, શ્રી બિપિન સિંહ, શ્રી મુરલીધર વગેરે મિત્રોએ કાર્યક્રમો તૈયાર કરાવવામાં કરેલી સહાયનો સાભાર ઋણસ્વીકાર કરું છું.

કૉલેજના વિદ્યાર્થી ભાઇબ્હેનોના અનન્ય સહકાર માટે હું મૌન સેવું એમાં જ ઔચિત્ય છે. મારો એ બદલ આનંદ તો વ્યકત કરું છું જ.

શ્રીયુત શેઠ નવીનચંદ્ર મફતલાલ તથા **શ્રીયુત પ્રમુખભાઈ મણિલાલ પટેલે** મંડળને કરેલી આર્થિક સહાય માટે હું એમના પ્રત્યે ઊંડી કૃતજ્ઞતા પૂર્વક આભારની લાગણી વ્યકત કરું છું.

પ્રેમશંકર હ. ભટ્ટ
પ્રમુખ

તા૦ ૧૦ ઑકટોબર ૧૯૪૯

“જય જય ગરવી ગુજરાત”

ગાયક વૃંદ

કાલિંદી (એફ. વાય. સાયન્સ)
કિશોર મુનશી (જુ. બી. એ.)
નવીન રાવળ (જુ. બી. એ.)

●

✻ વૃંદ વાદન ✻

મૂળરાજ કાનાની * કુમુદ પટેલ * દિનેશ કોઠારી
કાન્તિ મહેતા * દેવિકા પટેલ * દિનેશ ભટ્ટ

●

● ગ....ર....બા ●

શ્રીમતી ત્રિવેદી ∘ ઈન્દુ શ્રોફ ∘ બકુલા શ્રોફ ∘ દેવિકા પટેલ ∘
કુમુદ પટેલ ∘ સુશીલા મહેતા ∘ રમા શાહ ∘ પુષ્પા શાહ ∘
ઉષા ફ્રાન્સીસ ∘ ત્રિવેણી રાઠોડ ∘ સરોજ ડોક્ટર ∘
ફ્રેની મિસ્ત્રી ∘

●

'છીએ તેજ ઠીક'

★ ★

લેખક : **શ્રી કનૈયાલાલ મુનશી.**

દિગ્દર્શક : **શ્રી નિરંજન દેસાઈ.**

★ ★

—: પાત્રો :—

ઉર્વશી :	ઇન્દુબ્હેન શ્રોફ	(ઈન્ટર સાયન્સ)
જીતેન્દ્ર :	નિરંજન દેસાઈ	(જુ.એમ. એ.)
નરોત્તમદાસ :	દુષ્યન્ત દેસાઈ	(જુ. બી. એ.)
ભગવાનદાસ :	પ્રવીણચંદ્ર ભટ્ટ	(એફ. વાય. એ.)
હર્ષદરાય :	કાન્તિ પટેલ	(ઇન્ટર સાયન્સ)
મહેતાજી :	અશોક દલાલ	(જુ. બી. એ.)
સાધુ :	બંસીલાલ શાહ	(જુ. બી. એ.)
ડૉ. મોહનલાલ :	જવાહર ઝવેરી	(ઇન્ટર સાયન્સ)
અંબાલાલ :	નવીન રાવલ	(જુ. બી. એ.)
મનોરમા :	બકુલા શ્રોફ	(ઇન્ટર સાયન્સ)
તિલોત્તમા :	કાલિંદી શ્રોફ	(એફ. વાય. સાયન્સ)
ગંગા બ્હેન :	સરોજ ડોકટર	(એફ. વાય. સાયન્સ)
બ્રાહ્મણ :	નવીન શ્રોફ	(એફ વાય. સાયેન્સ)
વિઠુ :	કિશોર મુંનશી	(જુ. બી. એ.)
નૃત્ય શિક્ષક :	દિનેશ ભટ્ટ	(જુ. બી. એ.)
રજીસ્ટ્રાર :	વિનોદ કોટડીયા	(એફ. વાય. સાયન્સ)
પ્રેરકજન (પ્રોમ્પટર) :	એન એચ. ઠક્કર, નવીન રાવળ.	

—: સંક્ષિપ્ત સાર :—

અંક પહેલો

જીતેંન્દ્ર, ધનાઢય, પાશ્ચાત્ય કેળવણીના રંગે રંગાયેલો યુવક છે. ન્યુ માથેરાન મિલ્સના શેર બાબત એને ભગવાનદાસ સાથે થોડી ટપાટપી થાય છે. આ જીતેન્દ્ર, નરોત્તમદાસની પુત્રી ઉર્વશી જોડે પ્રેમમાં પડેલો હોય છે. ઉર્વશીએ અન્યોન્યના આત્મા એક બીજામાં વસે તોજ પરણવું એવી પ્રતિજ્ઞા લીધી છે. એક સાધુ ઉર્વશીના આત્માને જીતેન્દ્રમાં અને જીતેન્દ્રના આત્માને ઉર્વશીના આત્મામાં અદલ બદલ કરી આપે છે.

અંક બીજો

આત્માની અદલ બદલના કારણે જીતેન્દ્ર પુરૂષ હોવા છતાં સ્ત્રીની જેમ વર્તે છે, અને ઉર્વશી પોતાની નાની બ્હેન તિલોત્તમાનો પોતે પુરૂષ પ્રણયી હોય એમ આચરણ કરે છે. સહુ આ ભેદ જાણતા ન હોવાથી આશ્ચર્ય અનુભવે છે.

અંક ત્રીજો

જીતેન્દ્ર અને ઉર્વશી બન્ને પોતાના આત્માની થયેલી અદલા બદલીને પરિણામે દુઃખી થાય છે : ઘરમાં તો ગોટાળાનો કોઈ પાર રહેતો નથી.

અંક ચોથો

સ્રીના આત્મા ને દેહ પુરૂષનો, પુરૂષના આત્મા ને શરીર સ્ત્રીનું એમ હોવાથી જીતેન્દ્ર ને ઉર્વશીના દુઃખની પરિસીમા નથી રહેતી. સાધુ અકસ્માત પાછો આવે છે ને એને આત્માની અદલ બદલ કરી મૂળ હતા તેવા બનાવવા બન્ને પ્રાર્થના કરે છે, સાધુ તેમ કરી આપે છે.

અંક પાંચમો

ઘરના માણસોને જીતેન્દ્રમાં પાછો પુરૂષનો આત્મા સ્વસ્થાને આવી ગયો છે, ને ઉર્વશીમાં સ્ત્રીના મૂળ આત્માએ પ્રવેશ કરી દીધો છે એની ખબર નથી. હવે બન્ને સ્વાભાવિક રીતેજ-પુરૂષ પુરૂષ તરીકે, ને સ્ત્રી સ્ત્રી તરીકે વર્તે છે, ને બન્ને કહે છે પણ ખરાં 'છીએ તેજ ઠીક.'

મીરાં નૃત્ય

ગીત : 'મ્હને ચાકર રાખોજી!'

નર્તિકા : શ્રીમતી ત્રિવેદી (ઇન્ટર સાયન્સ)

●

● વૃંદ વાદન ●

દેવિકા પટેલ * શ્રીટી * કુમુદ પટેલ * કુ. કોટનિસ * ડોલી મહેતા *

●

— ગીતો —

કાલિંદી

કુ. ડોલી મહેતા

કુ. શ્રીટી દાદાચંદજી

●

० લોક નૃત્ય ०

સુશીલા દેસાઇ * બકુલા શ્રોફ * દેવિકા પટેલ *

કાન્તિલાલ પટેલ * મૂળરાજ કાનાની * યજ્ઞેશ ઠાકોર *

ગીત

કિશોર મુનશી

★

★ કૃષ્ણ લીલા ★ ★

રાધા : શ્રીમતી ત્રિવેદી [ઇન્ટર સાયન્સ]

કૃષ્ણ : ઇન્દુ શ્રોફ [ઇન્ટર સાયન્સ]

વૃંદ : દેવિકા પટેલ [ઇન્ટર સાયન્સ]
બકુલા શ્રોફ [ઇન્ટર સાયન્સ]
કુમુદ પટેલ [સી. બી. એસસી.]
સુશીલા દેસાઇ [ઇન્ટર સાયન્સ]
ફ્રેની મિસ્ત્રી [જુ. બી. એસસી.]
ત્રિવેણી રાઠોડ [એફ. વાય. સાયન્સ]

★

★ વૃંદ રાસ ★

કુ. ઇન્દુ શ્રોફ (ઇન્ટર સાયન્સ)	શ્રી કાન્તિલાલ પટેલ (ઇન્ટર સાયન્સ)
કુ. સુશીલા મહેતા ,, ,,	શ્રી મૂળરાજ કાનાની ,, ,,
કુ. રમા શાહ ,, ,,	શ્રી વસંત શાહ ,, ,,
કુ. પુષ્પા શાહ ,, ,,	શ્રી જવાહર ઝવેરી ,, ,,
કુ. ઉષા ફ્રાન્સીસ ,, ,,	શ્રી શાંતિલાલ શાહ ,, ,,
કુ. ફ્રેની મિસ્ત્રી (જુ. બી. એસસી.)	શ્રી બાબુભાઇ શાહ ,, ,,
કુ. સરોજ ડોકટર (એફ. વાય સાયન્સ)	શ્રી વિનોદ કોટડિયા (એફ. વાય. સાયન્સ)
કુ. ત્રિવેણી રાઠોડ ,, ,, ,,	શ્રી ગોપાલ કોટડિયા ,, ,, ,,

ગાયિકા :– કુ. શ્રીટી (ઇન્ટર સાયન્સ)

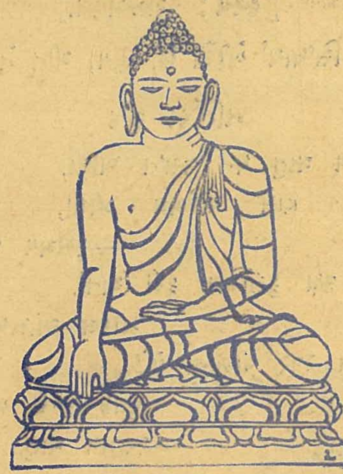

★ મહાભિનિષ્ક્રમણ ★

(નૃત્યરૂપક)

કથાલેખક :–પ્રો. પ્રેમશંકર ભટ્ટ

પાત્રો :—યશોધરા – સુશીલા મહેતા – સિધ્ધાર્થ – કાન્તિ પટેલ.
વૃંદ : બકુલા શ્રોફ – દેવિકા પટેલ – કુમુદ પટેલ – ઉષા દેસાઈ – [illegible]હેન શ્રોફ.

બુધ્ધ 'સમ્મા સંબુધ્ધ' થયા પહેલાં, બુધ્ધ બન્યા પહેલાં, સિદ્ધાર્થ તરીકે ઓળખાતા હતા. એ રાજકુમાર હતા ત્યારે અઢળક ધનસંપત્તિ, સુખવૈભવ, ને હર્ષોલ્લાસથી છલકાતા વાતાવરણમાં પણ કોઈક કોઈક વાર ઉદ્દાસ થઇ જતા. રાજ્યના વૃધ્ધ કર્મચારીઓ અને રાજા શુદ્ધોદને આના ઉપાય તરીકે સિધ્ધાર્થને સુખભોગ, રંગરાગ, ને પ્રણયોલ્લાસના વાતાવરણમાં --મોહમાયાના બંધનમાં પૂરી રાખ્યો. રૂપરૂપના અંબાર જેવી યશોધરા સાથે એના લગ્ન કર્યાં. સંસારના દુઃખ, શોક, વેદના, અને વ્યથાથી એને અલિપ્ત રાખ્યો. એના માટે ખાસ ગ્રીષ્મભવન બંધાવ્યું. રાણી યશોધરા અને બીજી સખીઓ રાતદિન નૃત્ય કરીને, સંગીત બજાવીને સિધ્ધાર્થના મનને ઉલ્લાસથી ભરી દે છે. વસંતઋતુ છે. પ્રકૃતિની ફૂલછાબ છલકાઇ રહી છે. રંગભર્યું વાતાવરણ નૃત્ય સંગીતથી વધારે મોહક બની રહ્યું છે.

[**દશ્ય :** રાજમહેલ.]

[આસન ઉપર સિધ્ધાર્થ બેઠેલો છે, નૃત્ય, ગીત ને વાદન ચાલી રહ્યા છે.]

નર્તિકા વૃંદ

રસમય ઋતુ ધન વસંત ખીલી,
સૃષ્ટિ હાસે પરિમલ ઝીલી,
—રસમય ઋતુ.
શુષ્ક વૃક્ષ કુસુમિત ફરી થાતાં.
કોકિલ આમ્રઘટામાં,
પંચમ સ્વર વીણાના છેડે,
પુલકે પૃથ્વી છટામાં,
—રસમય ઋતુ.

[સિધ્ધાર્થ પોતાના કર્ણપટ પર નિગૂઢ સાદ સંભળાતો અનુભવે છે.]

સિદ્ધાર્થ ! માયાદેવીના પુત્ર ! વાયુ વાય ને દીપક બુઝાય, સાંજ પડે ને ખીલેલું ફૂલ ખરી પડે, એમ મૃત્યુના એક આઘાતે જીવન લુપ્ત થઇ જશે. યૌવન, સુખવૈભવ જિંદગી, કશું શાશ્વત નથી સિધ્ધાર્થ ! જિંદગીનું સાચું શ્રેય જનકલ્યાણ કરવાથી મળશે. સંસાર નિ:સાર છે, તુચ્છ છે—તું આવ, કાજળઘેરી રાત્રિમાં સમગ્ર સંસાર કાજે તું પ્રકાશનું કિરણ બનીને આવ, ચાલ્યો આવ, સિધ્ધાર્થ ! ચાલ્યો આવ, આવ.'

નર્તિકા વૃંદ:

ગૂંજત અલિગણ મદભર તેની,
ધનુની પણછ બનાવી,
ભાથે પુષ્પ રસાળાં ઠાંસી,
નીકળી અનંગ સવારી.
—રસમય ઋતુ

Add →

સિધ્ધાર્થ વૈભવો વચ્ચે સુણી સાદ સુદૂરનો,
શોકથી બનતો મૂઢ ગ્રહી ભાર વ્યથા તણો.

સુખની સૃષ્ટિ સાચી ના, દુ:ખ કયાંક રહ્યું હશે,
સારથી ! રથને જોડો. સુણો સાદ મને પડે.

(સિધ્ધાર્થ અને સારથી બહાર જાય છે એમની નજર આગળથી એક વૃધ્ધ પુરૂષ પસાર થઇ જાય છે.)

સિધ્ધાર્થ : ચન્ના! કોણ હતું? બોલો! એ તો વૃધ્ધ હતો પ્રભુ!
વૃધ્ધ લોકો થતાં કેમ? થતા વૃધ્ધ કહે સહુ?

કાયાની કાંતિ તેજસ્વી, બલ, શ્રી, મૃદુતા, રૂપ,
કાળના ઘાવ ઝીલીને ચન્ના! લુપ્ત થતાં? વદ.

(એટલામાં એક રોગી પસાર થાય છે.)

સિધ્ધાર્થ : કુરૂપ આવી કાયા કાં? દીસે ના જન વૃધ્ધ આ.

સારથી : પ્રભુ એ તો હતો રોગી, ફસેલો મૃત્યુપાશમાં.

સિધ્ધાર્થ : મૃત્યુ? ચન્ના કહે એ શું? મૃત્યુ શું સહુને મળે?
જિંદગી શાશ્વતી છે ના? મૃત્યુ શું સર્વને હણે?

(એટલામાં શબવાહિની પર શબ લઇ જતાં માણસો સામે મળે છે. સારથી એ તરફ હાથ લાંબા કરી કહે છે.)

સારથી : વાયુની લ્હેરખી વાતાં, દીપ જેમ ઠરી જતો,
મૃત્યુની ફૂંકથી તેમ ક્ષય જીવનનો થતો.

સિધ્ધાર્થ : મૃત્યુ છે સર્વભક્ષી શું? બચતું કોઈ ના જન?

સારથી : નામ તેનો થતો નાશ, મોડો વ્હેલો સુનિશ્ચિત.
કર્મથી પૂર્વજન્મોના છૂટી કોઇ શકે નહિ.
વેદના વ્યાધિમૃત્યુની સહવી સહુએ રહી.

સિધ્ધાર્થ : સદૈવ ઘૂમતું ચક્ર મૃત્યુનું અટક્યા વિના?

સારથી : હા પ્રભુ! રાયને રંક એને ન્હોય કશી સીમા!

દેખી દૃશ્યો વ્યથાપૂર્ણ ડૂબે સિદ્ધાર્થ ચિંતને,
આકાશે ચંદ્રને ઘેર્યો, જાણે શ્યામળ વાદળે.

તરંગો તટને માથે જે વિધે ધસતા વહે,
હૈયામાં જિંદગાનીના પ્રશ્નો ગૂઢ વહી રહે.

અમૃતે ઝેરની છાયા હશે કેમ ઝળુંબતી?
જિંદગીવૃક્ષને શાને મૃત્યુવેલી વળુંભતી?

યૌવનમદ ધનવૈભવ અઢળક, આ મુજ કાંચન કાયા,
હેમવલ્લી શી કાયા,
જર્જર થાશે? વ્યાધિ, મૃત્યુના પડશે ત્યાં પડછાયા?
આ રે પડશે શું પડછાયા?
અજર અમર ના કશું યે અહિંયા? મૃત્યુ જરા ને વ્યાધિ
ઘટમાળે એ કોણે? શાને? ગાંઠ જીવનની બાંધી?

(**સ્થળ :** રાજ્ય મહેલ)

હૈયામાં શોકનો ભાર અસહ્ય બનતો વધે,
સિધ્ધાર્થ વળતો પાછો રાજગૃહે પ્રિયા કને.
ચંદ્રને દેખીને જેવી ખીલે છે પદ્મ પોયણી,
સિધ્ધાર્થ નિરખી, રાણી મંદ મંદ રહી હસી.
બની મૂઢ ઊભો એતો, શબ્દ એકે વદે નહિં,
દૂર દૂર બની સ્તબ્ધ, દૃષ્ટિ એની ઠરી રહી.
યશોધરા રહે શોચી, સંજ્ઞાથી સખીને કહે,
આરંભી નૃત્ય ને ગીત રીઝવી પ્રિયને રહે.

વૃંદ નૃત્ય

(**સ્થળ :** યશોધરાનું શય્યાગૃહ)

—યશોધરા પર્યંકમાં સૂતી છે, બાજુમાં વીણાના ટેકે પરિચારિકા ઝોલે ચડી છે, મૃદંગને અઢેલીને એક ખૂણામાં એક પરિચારિકા ઉંઘતી બેઠી છે. અચાનક જ યશોધરા ઊંઘમાંથી ઝબકી જાય છે.

ઝબકી ભામિની જાગી, ભયથી વિહ્વળા બની,
નિરખે મૂઢ શી એની આંખડી અશ્રુથી ભરી.
ઓથારે સ્વપ્નના એનું કંપતું ઉર નાનડું,
વનના વાયરે ધ્રૂજ્યું જાણે ફૂલ સુકોમળું.
પિયુને નિરખી પાસે, શાતા કૈંક ઉરે વળી,
સ્વપ્નની વાત માંડીને, ધીમે ધીમે રહી કથી.

પિયુ મને સ્વપ્ન ભયંકર લાધ્યું,
પિયુ મને સ્વપ્ન ભયંકર લાધ્યું.
ઝાળે હૈયું દાઝયું;
મારૂં ઝાળે હૈયું દાઝયું.—પિયુ મને.
ભર નિંદરમાં સૂતી ઝબકી,
દશ્ય ભયંકર ભાળ્યું;
પ્રલયંકર વંટોળે મંદિર
તણા શિખરને ઢાળ્યું—પિયુ મને.
ઘોર અવાજે ડમરૂ ગાજે
દેવમુનિ શો વાજી;
ડામણ તોડી પળમાં ખૂંદે,
દૂર તણી વનરાજી—પિયુ મને.
પૂરમાં હાહાકાર પ્રવર્તે,
સાદ અનામી આવે;
'અહિં નહી, અહિં નહી, દૂર ચલો......
અહિં નહી, અહિં નહિ, દૂર ચલો......
કરી કામણ કોક બોલાવે,
પિયુ મને કરી કામણ કોક બોલાવે,
—પિયુ મને.

સિધ્ધાર્થ : (આશ્વાસન આપે છે)

સ્વપ્નની વાત સાચી ના, શાતા ધારી પ્રિયે રહે,
પ્રાણ મારો ખરે તું તે ત્યજી દેહ કદી ટકે?
વચનો સાંભળી રાણી નિદ્રાધીન થતી ફરી,
કાંપતી કાય જાણે કો નોધારી કાંપતી કળી.

[સિધ્ધાર્થ એને જોઇ રહે છે. વળી પાછો પૃથ્વીના ધીમા
નિ:શ્વાસ જેવો સાદ એને સંભળાય છે]

'સિધ્ધાર્થ ! ચાલ્યો આવ. ત્યાગની વેળા આવી પહોંચી છે. માયા મમતાના બંધનને તોડી નાખ. સંસારનું સુખ ક્ષણિક છે. એથી ઉન્નત અને શાશ્વત સુખનો અધિકાર તું પ્રાપ્ત કર. અમે–સાગર, તારાઓ, વાયુ અને ધરિત્રી તને નિમંત્રણ આપીએ છીએ, આવ, મારૂં–ધરિત્રીનું ક્રન્દન, દીનહીન માનવજાતનું ક્રન્દન તને સંભળાય છે ને ? તું આવ. ચાલ્યો આવ, સિધ્ધાર્થ ! રાણી યશોધરાના બાહુપિંજરનો ત્યાગ કરી, દુઃખી, હીન, પદદલિત. પતિત, લાંછિત માનવજાતિના હૈયાસિંહાસને તું તારી ચરણધૂલી પાડ. આવ સિધ્ધાર્થ ! ચાલ્યો આવ.'

શય્યાખંડ રહે ન્યાળી, ન્યાળતો સખીવૃંદને
ભાવથી નીરખી રહેતો, ઉજ્જ્વલી દીપજ્યોતને.

વેગથી ધડકે હૈયું, રાણીને નિરખી રહે,
તલસે ભેટવા બાહુ, નેત્રથી કરૂણા વહે.

વિદાય લઇને મૂક ધીમેથી ડગલાં દશ
ભરે, પાછો ફરે, અંતે, એ કૃતનિશ્ચય.

ભાવથી પ્રણયી ચાલ્યો ઘોર રાત્રી તણા પથે,
'ના જશો, ના જશો' શબ્દો રાણી સ્વપ્ન મહીં વદે.
શાંતિની સોડમાં સૂતી, ચેતના સૃષ્ટિની બધી,
અંધારી રાત્રીને હૈયે, તારો દૂર રહ્યો ઝગી.
સિધ્ધાર્થે ભમવા માંડયું, કાયાને ય દમી ઘણી,
મોહ પ્રીતી તણો તંતુ કાપ્યો, હૈયે વ્યથા ભરી.
નેરંજરા નદીતીરે અશ્વત્થ તરૂની તળે,
વૈશાખી પૂર્ણિમા દિને દિવ્ય જ્યોતિ ઉરે ઝગે.
સિધ્ધાર્થ મટીને બુધ્ધ થયા તે પળથી પ્રભુ,
ધરિત્રી આ બની ધન્ય, માંગલ્યે મ્હેંકતું સહુ.

વૃંદ :

बुद्धं सरणं गच्छामि ।
धम्मं सरणं गच्छामि ॥

દયા, ધર્મ અહિંસા, ને સત્ય પ્રેમ ઉરે ધરો,
હણજો પાપ, ના પાપી, પૃથ્વીને સુખથી ભરો.
દીન હીન તણી સેવા, પતિતોધ્ધાર ગણો વ્રતો,
જન કલ્યાણને યજ્ઞ ગણી ધર્મ પથ ગ્રહો.
મોહમાયા ત્યજો, છાંડો, વાસના રાગદ્વેષની,
નિર્વાણ શાંતિને પામો સાચી વાટ જ મોક્ષની.
કાળની ઘોર આંધીમાં નક્ષત્રો, પ્હાડ, અર્ણવો,
બનીને પર્ણ ધ્રુજ્યાં ત્યાં, ગર્વ કાયા તણો કશો ?
માટીના કુંભના જેવી, કાયા નશ્વર આપણી,
નિહાળો શાશ્વતી જ્યોત, ધર્મની ઝગતી રહી.

વૃંદ :

धम्मं सरणं गच्छामि ।
संघं सरणं गच्छामि ।
बुद्धं सरणं गच्छामि ॥ *

*[ભજવાયું પ્રથમવાર [illegible] [illegible] ગુજરાતી
સાહિત્ય મંડળના ઉપક્રમે :
[illegible] વાર ભજવાયું [illegible]
([illegible] [illegible] (મુંબઈ)ના [illegible] મહોત્સવ પ્રસંગે.
[illegible] ભજવવા માટે [illegible] રકમ આપવામાં [illegible]]

સીલ્ક અને આર્ટસીલ્ક બનાવનાર.

શ્રી લક્ષ્મી સીલ્ક મીલ્સ.

મુંબઈ.

અમારી વિશિષ્ટતાઓ:

સાટીન	નં. ૨૫૧	**ઓરીએંટલ**	નં. ૫૦૧
સાટીન **ચોકડા**	નં. ૧૫૨	**ખાખા બોર્ડર** સાડી	નં. ૧૨૧
સાટીન **સ્ટ્રૅપ**	ન. ૧૦૩૧	સાટીન **સ્પૉટ**	નં. ૨૫૮

બ્રોકેડઝ નં. ૨૧૮

ઉપરાંત

જાત જાતના અને ભાતભાતના આકર્ષક સુંદર પચાસ રંગોમાં આર્ટસીલ્ક તથા સીલ્ક રંગનાર.

: એ પ્રસંગ :

ટકાઉ કાપડના અપ-ટુ-ડેટ સીલાઈવાલા કપડા પહેરવાં એ જીવનનો, અનેક સુલક્ષણો ભર્યા પ્રસંગોમાનો એક પ્રસંગ છે. એ અનૂભવવા, ટકાઉ કાપડ અને અપ-ટુ-ડેટ સીલાઇના કપડા મેળવવા.

મળો :—

મો રા ર જી મા વ જી .

જેન્ટસ ટેલર અને કપડાના વેપારી.

મંગળદાસ મારકીટ, જુમા મઝીદ સામે,

દુકાન નં. ૧૩૫, ૧૩૬, ૧૩૭, **મુંબઇ**, ૨.

(બહારના ઓર્ડર ઉપર પૂરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે.)

SOME OF THE NALANDA BOOKS

RAGAS AND RAGINIS Rs. 20/-
By O. C. Gangoly: The basic book on various Ragas by the greatest authority on the subject with illutrations.

CONTEMPORARY INDIAN PAINTERS Rs. 8/4
By G. Venkatachalam: With 15 plates, two in colour. The only book dealing with the fifteen foremost artists of Indian renaissance

FOREVER INDIA Rs. 8/4
By G. Venkatachalam: With about 60 plates, two in colour—Is not merely an introduction to the physical remains of the ancient cities of India but to the immortal spirit embodied in the art and culture of this ancient land.

EMINENT INDIANS Rs. 7/4
By D. B. Dhanapala: Lively and penetrating charactor sketches of Prominent citizens of India in different walks of life. The Hindu Madras in a review states: "Mr. Dhanapala has a gift for discription which makes these essays of permanent interest."

INDIAN CAVALCADE Rs. 6/12
By Bhabani Bhattacharya: The author narrates from the panoramic history of India incidents from the time of Kidg Vikrama to the recent historic events.

ASPECTS OF SCIENCE Rs. 2/4
By Sir C. V. Raman: "To Students & laymen, alike, these Radio talks on science will open new fields of marvellous beauty in the things around us. The book is an excell-nt collection of lectures on popular science."

PROFILES Rs. 8/4
By G. Venkatachalam: A book of sketches of some of the foremost leaders in India and abroad whom the author knew personally and whom he presents to his readers in frank and outspoken way. A delightful book of pen-pictures.

DIVINE DWELLERS IN THE DESERT Rs.
By Shri Gurdial Mallik: A fascinating book of the life story of some of the Sufi Mystics told in the simple and direct way of Shri Gurdial Mallik.

MANIPURY-NARTAN: Rs. 7/-
By Govardhan Panchal (in Gujarati) The only book dealing with the Art and history of dance-jn Manipur. An English translation of the same by Shri Gurdial Mallik. Richly illustrated and decorated book with colour jacket. A precious book for the lovers of 'Dance'.

The POSER for

1 Lovers of Romance
2 Lovers' Automony in the Paternal Dominion
3 Pro-Partionists !

The First *FAMILY* Picture yet 100% *Romantic !*

Bombay to Witness the 'PRATIBHA' Release at the
MAJESTIC (Girgaon)

'Sarvodaya'
CHITRA
★
Produced by
CHANDRA SHANKAR
TRIVEDI

सर्वोदय पिक्चर्स

Starring
SHARADA
★ CHARUBALA ★ SHOBHA RANI
★ BABU RAJE

" THE HUSBAND-CRAZY WIFE "

Coming to Majestic on SATURDAY NEXT

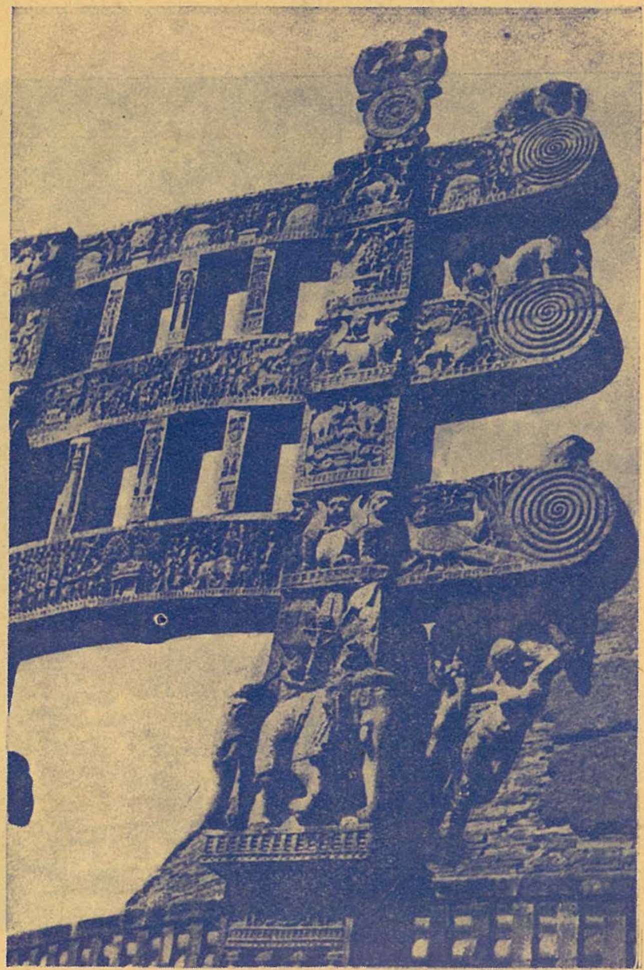

નાલંદા પબ્લીકેશનના સૌજન્યથી.

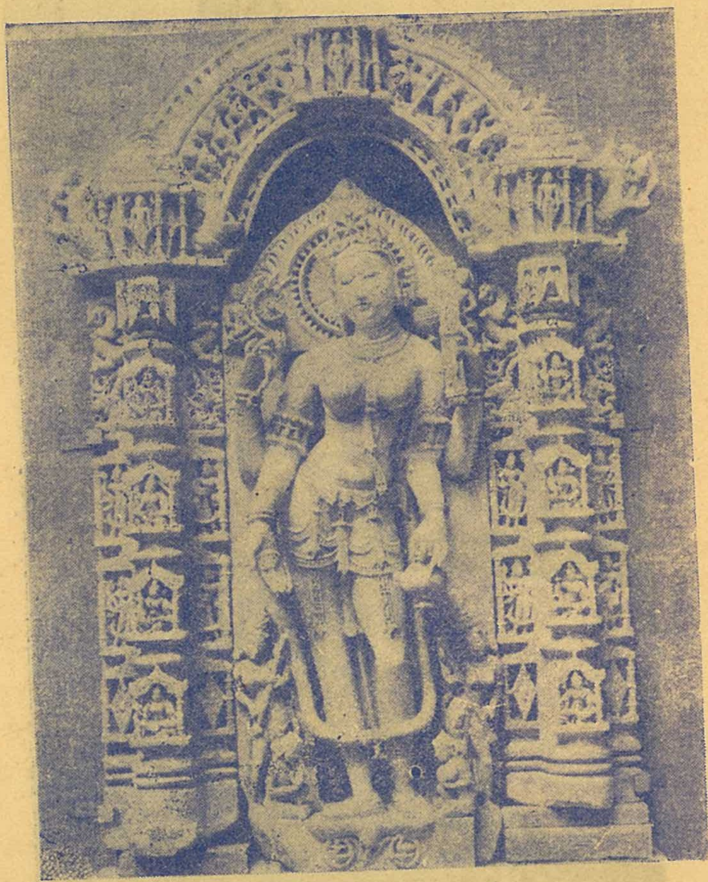

છીએ તેજ ઠીક !

★

શ્રી મુનશી સાથે અમે સંમત થતાજ નથી. તમારા શરીરમાં બીજા આત્માએ પ્રવેશ કર્યો હોય તો વાત જુદી છે, પણ જો રોગજ પ્રવેશ થવા પામે તો 'છીએ તેજ ઠીક' કહી બેસી ન રહેવાય. તમે અસ્વસ્થ છો? તમારૂં શરીર રોગીષ્ટ છે? તો અમારા નિષ્ણાત વૈદરાજની સલાહ લો. મળો સવારના ૯ થી ૧૦॥ અગર વિગત સાથે લખો.

★

તાકાત તાઝગી તેમજ સ્ફુર્તિ માટે સર્વોતમ ટોનીક

કેસરી સુવર્ણ કલ્પ.

જ્ઞાનતંતુની નબળાઇ તથા નસોની કમજોરી માટે અજોડ.

પેકીંગ :—રતલ એક રૂા. ૨૦-૦-૦ રતલ અર્ધો રૂા. ૧૦-૦-૦

'પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા' ના લેખકે સુચવેલી **"ઘરમાં રાખો" ઔષધિ ૯૫ મી—**

ફકત એકજ વખત વાપરવાથી નવજીવન પ્રાપ્ત થાય છે. લેવાની રીત પત્ર લખવાથી ફ્રી મોકલી આપશું.

પેકીંગ :—૨૫ ગોળીના રૂા. ૨-૦-૦

★

ચરક ભંડાર,

કપુર મેન્સન, ૪૯, હ્યુજીસ રોડ, ચોપાટી,

મુંબઇ, ૭.

સ્ત્રી સૌંદર્ય આકર્ષણ

સુંદર સ્ત્રીઓની મોહકતાનું
કારણુ તેની સુંદર ચામડી છે.
સુંદર ચામડીને વધુ સુંદરતા
આપવા અને જાળવવા અમારો

અફઘાન સ્નો
વાપરો.

સ્ત્રીઓના ચહેરા ઉપર ડાઘ, ખીલ, ઉઝરડાં જેવા ચિન્હો જે સુંદર ચહેરાને કદરૂપા બનાવે છે, તે અફઘાન સ્નો નિયમિત વાપરવાથી દૂર થાય છે, અને ચામડીને નરમ મખમલ જેવી રાખે છે.

બનાવનાર:- ઈ. એસ. પાટણવાળા. કેનોટ રોડ, મુંબઈ, ૨૭.

ESP PERFUMES
ESP THE MARK OF EXCELLENCE

Patanwala
FOR
PERFUMES & COSMETICS

A.S.I.

Modern Art Printing Works, Patanwala Building, Bombay, 27.